

عنوان مقاله:

تحلیل بلاغی نامه حشم تگیناباد در تاریخ بیهقی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی متن پژوهی ادبی نگاهی تازه به متون تاریخی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

معصومه موسایی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبایی

خلاصه مقاله:

یکی از نامه هایی که بیهقی به مناسبت، در تاریخ خود نقل کرده است، نامه ای است که سران دربار غزنوی به مسعود نوشتند و ضمن اظهار طاعت و ارادت نسبت به مسعود، از اینکه در غیاب او محمد را به جای پدر بر تخت نشانده اند، به عذرخواهی از او و دفاع از خود پرداخته اند. به دلیل موقعیت حساس نویسنده (بونصر مشکان) و بزرگان دیگر، و ترس و نگرانی از کینه جوئی و انتقام گیری مسعود، نویسنده کوشیده است با بهره گیری از امکانات زبان و ترفندهای روانشناسانه به دلجویی از مسعود بپردازد و زمینه را برای چشم پوشی مسعود از خطای آنان فراهم سازد. دقت و مهارت نویسنده، موجب شده است این نامه در زمره متون ارزشمندی قرار گیرد که از حیث بلاغت، شایسته بحث و بررسی است. در مقاله حاضر، از این دیدگاه به بررسی و تحلیل نامه پرداخته شده است. استفاده مناسب و بجا از ایجاز و اشاره، و نیز اطناب و تفصیل مطلب، جابه جایی هنرمندانه ارکان جمله به منظور القای معنایی فراتر از مضمون آن، به کارگیری سنجیده و حسابشده کلمات، اعم از اسم، صفت، قید، فعل و... آوردن جملات دعایی متناسب با موقعیت افراد، استفاده از جملات در معانی ثانویه، و... از جمله شگردهایی است که نویسنده با استعانت به آن، نامه را به مرتبه کلام بلیغ رسانده است.

کلمات کلیدی:

تاریخ بیهقی، بلاغت، نقد بلاغی، معانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/700344>

